

Odluka:

PŽ 7679/04-3

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 7679/04-3

Datum odluke: 22.4.2008 0:00:00

Vrsta odluke: Presuda

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vesne Buljan, predsjednika vijeća te Željka Oreškovića i Željka Šimića, članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja HRVATSKI NUKLEARNI POOL GIU iz Zagreba, Avenija grada Vukovara 62, kojeg zastupa punomoćnik Josip Vukadin, odvjetnik iz Zagreba, Utješinovićeve 3, protiv tuženika ŠTED-INVEST d.o.o. iz Zagreba, Slavonska avenija 3, kojeg zastupa Stjepan Brčić, odvjetnik iz Zagreba, Badalićeva 26a, radi isplate iznosa od 900.000,00 kn, odlučujući o tužnikovoj žalbi protiv presude Trgovačkog u Zagrebu poslovni broj XXXVI P-4869/03 od 9. srpnja 2004. godine, u sjednici vijeća održanoj 27. studenoga 200722. travnja 2008. godine

Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj XXXVI P-4869/2003 od 9. srpnja 2004. godine.

Pobijanom presudom označenom u izreci sud prvog stupnja je prihvatio zahtjev tužitelja kojim je naloženo tuženiku da plati tužitelju iznos od 900.000,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom od 18. studenog 2003. godine do isplate. Uz to tuženik je dužan tužitelju naknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 55.384,00 kn u roku od osam dana.

Predmet ovog spora je potraživanje tužitelja radi isplate iznosa od 900.000,00 kn s navedenom zakonskom zateznom kamatom koji je ostvario tuženik pobijanom pravnom radnjom odnosno zaključenjem predmetnog kupoprodajnog ugovora u vezi navedenog poslovnog prostora.

Prema obrazloženju pobijane presude sud prvog stupnja je primijenio odredbe čl. 280.-284. i čl. 277. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 53/91, 73/91, 3/94, 107/95, 7/96, 112/99 i 88/01) te odredbe čl. 154. st. 1. i 155. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 111/99 i 88/01, dalje ZPP).

Protiv te presude žalbu je izjavio tuženik pobijajući je u cijelosti zbog svih žalbenih razloga iz čl. 353. ZPP-a. Obrazlažući žalbene razloge, žalitelj navodi da postoji apsolutno bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka. 354. stavak. 2. točka. 11. ZPP-a, jer da se pobijana presuda ne može ispitati. Navodi da pravomoćnom presudom poslovni broj P-2122/99 od 24. veljače 2000. godine nije utvrđeno postojanje obveze tuženika na isplatu iznosa od 900.000,00 kn nego da je deklaratorno utvrđeno da predmetni ugovor o prodaji zaključen između navedenih stranaka ne proizvodi pravni učinak prema tužitelju do iznosa od 900.000,00 kn. Žalitelj u suštini ističe da iz citirane deklaratorne presude ne mogu proizaći pravni učinci da je tuženik dužan isplatiti tužitelju iznos od 900.000,00 kn koji je tuženik ostvario pobijanom pravnom radnjom odnosno zaključenjem predmetnog kupoprodajnog ugovora u vezi navedenog poslovnog prostora. Smatra da je sud prvog stupnja pogrešno primijenio materijalno pravo, posebno odredbe članka. 284. ZOO-a. Tuženik ističe da je sud prvog stupnja trebao utvrditi činjenično stanje i pravnu osnovu obveze, zatim da je trebao ispitati sve istaknute prigovore tuženika, nadalje da je propustio utvrditi da je tužitelj davao kredite SLOGI d.d. iz Zagreba nakon sklapanja predmetnog ugovora o kupoprodaji poslovnog prostora. Navodi da se ovdje ne može isticati da se radi o presuđenoj stvari s obzirom na navedenu presudu poslovni broj P-2122/99 od 24. veljače 2000. godine jer nije pravovremeno postavljen kondemnatorni zahtjev na isplatu, zatim da između predmeta poslovni broj P-2122/99 i P-7679/04 nema objektivnog identiteta jer sud prvog stupnja nije vezan deklaratornom presudom poslovni broj P-2122/99 od 24. veljače 2000. godine. Navodi nadalje da ne postoji subjektivni identitet između spora poslovni broj P-2982/97 koji se vodi između tužitelja i SLOGE d.d. i ovog parničnog predmeta, tako da u biti ističe da je presuda poslovni broj P-2122/99 od 24. veljače 2000. godine bez osnova, te smatra da je osnovan tuženikov prigovor prekluzije u vezi podnošenja tužbe po osnovi članka. 285. ZOO-a (prekluzivni rok za podizanje tužbe za pobijanje dužnikovih pravnih radnji od godinu dana za raspolaganje iz članka. 281.

stavak. 1. ZOO-a, u konkretnom slučaju od zaključenja predmetnog kupoprodajnog ugovora od 15. ožujka 1995. godine). Žalitelj pobija presudu i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te navodi da je nakon prodaje predmetnih nekretnina tuženiku, tužitelj davao kredite SLOGI d.d. u travnju, ožujku i svibnju 1995. godine te da ne može odgovarati tuženik, u ovom predmetu ŠTED-INVEST d.o.o. iz Zagreba, za pravne radnje tužitelja koje je tužitelj poduzimao nakon njegovih pravnih radnji, te da nije postojao u trenutku zaključenja predmetnog kupoprodajnog ugovora vjerovničko-dužnički odnos između tužitelja i njegovog dužnika SLOGE d.d., tako da ne postoji obveza sadašnjeg tuženika ŠTED-INVEST d.o.o. da namiri tužitelja za pravne poslove koje je tužitelj zaključivao s dužnikom (ugovori o kreditu, prije bi se radilo o zajmu jer tužitelj nije banka). Žalitelj ističe prigovor promašene pasivne legitimacije, zatim prigovor stvarne nenadležnosti, te da se u ovom slučaju iz navedenih razloga ne mogu primijeniti odredbe članka. 280.-285. ZOO-a i ponavlja istaknuti prigovor prekluzije u vezi podnošenja tužbe. Predlaže da se pobijana presuda preinači podredno ukine i predmet vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Odgovor na žalbu tuženika podnio je tužitelj koji žalbu smatra neosnovanom te predlaže da se žalba odbije kao neosnovana, a presuda suda prvog stupnja potvrdi.

Žalba tuženika Tuženikova žalba nije osnovana.

Pazeći Pobijana presuda je ispitana sukladno odredbi čl. 365. st. 2. ZPP-a u granicama razloga navedenih u žalbi te pazeći po službenoj dužnosti na apsolutno bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka. 354. stavak 2. točka 2. t. 2., 4., 8., 9., i 11. Zakona o parničnom postupku i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud nalazi da sud prvog stupnja nije počinio niti jednu povredu odredaba postupka, te da je na utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo.

U prvostupanjskom suđenju je utvrđeno nakon provedenog postupka izvođenja dokaza da je potraživanje tužitelja osnovano na temeljutemelju toga što je tužitelj ishodio u parničnom predmetu poslovni broj P-2122/99 presudu poslovni broj P-2122/99 od 24. veljače 2000. godine potvrđenu presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-2213/00 od 3. prosinca 2002. godine. Navedenom pravomoćnom presudom (list 4.-7. spisa) deklaratorno je utvrđeno je da se u odnosu na drugotuženog u tom parničnom predmetu ŠTEDBANKA s.p.o utvrđuje da je ugovor o kupoprodaji nekretnine sklopljen između „SLOGE“ d.d. Zagreb, Preradovićeve 18-20 i ŠTEDBANKE s.p.o. Zagreb, Veprinečka 16 kao kupca o prodaji poslovnog prostora u Zagrebu, prodavaonice u Zagrebu, Ulica hrvatskog proljeća 38, Dubrava u zgradi sagrađenoj na kč. br. 6209 bez pravnog učinka u odnosu na HRVATSKI NUKLEARNI POOL GIU iz Zagreba, do visine iznosa od 900.000,00 kn. Sud prvog stupnja navodi da se u ovom slučaju radi o res iudicata (presuđenoj stvari) tako da prigovori u odnosu na prigovore koje ističe tuženik a koji u osnovi predstavljaju prigovore u parnici za pobijanje pravnih radnji. Prvostupanjski sud je obrazložio i dao je valjane razloge obrazloženja zašto nije prihvatio istaknute prigovore tuženika koji se svode na to da nije postojala namjera tužiteljevog dužnika „SLOGE“ d.d. niti tuženika da predmetnim ugovorom o prodaji oštete tužitelja HRVATSKI NUKLEARNI POOL GIU iz Zagreba kao vjerovnika, zatim prigovor da je sporni ugovor o prodaji nekretnina zaključen prije odobrenja kredita i da nije u vezi s obvezom tužiteljevog dužnika „SLOGE“ prema tužitelju, zatim prigovor da nije provjereno da li bi se tužitelj naplatio od svog dužnika. Bitno je utvrđeno u

U parničnom predmetu poslovni broj P-2122/99 citiranom pravomoćnom sudskom presudom utvrđeno je da su ispunjene pretpostavke za pobijanje dužnikovih pravnih radnji (Actio Pauliana) tako da u suštini navedeni prigovori koje u parnici pod broj P-4869/03 ističe tuženik, se odnose se na to pobijanje dužnikovih pravnih radnji u postupku pod broj P-2122/99, dok isticanje navedenih prigovora nije relevantno u ovom parničnom postupku pod broj P-4869/2003 03 budući da je o tome pravomoćno raspravljeno (res iudicata) u predmetu pod broj P-2122/99 gdje je utvrđeno da je pravna radnja dužnika konkretno prodaja navedenog poslovnog prostora poduzeta na štetu vjerovnika odnosno tužitelja u predmetu pod brojem P-4869/03. Nadalje, sud prvog stupnja je pravilno obrazložio što u cijelosti prihvaća i ovaj sud da nije osnovan tuženikov prigovor zastare, kao ni prigovor prekluzije prava na podnošenje tužbe u ovom predmetu, jer je tužitelj pravovremeno pokrenuo parnicu i ishodio pravomoćnu sudsku presudu kojom je utvrđeno da je navedena pravna radnja odnosno kupoprodajni ugovor u vezi predmetnog poslovnog prostora zaključen između „SLOGE“ d.d. Zagreb (tužiteljevog dužnika) i ŠTEDBANKE s.p.o. Zagreb, Veprinečka 16 (tuženika pravni slijednik ŠTED-INVEST d.o.o. iz Zagreba) kao kupca bez pravnog učinka u odnosu na HRVATSKI NUKLEARNI POOL GIU iz Zagreba, (tužitelja) do visine iznosa od 900.000,00 kn.

U prvostupanjskom postupku je nesporno utvrđena visina potraživanja tužitelja, zatim da nije sporno da je tuženik ŠTED-INVEST d.o.o. iz Zagreba, Slavonska avenija 3, pravni slijednik ŠTEDBANKE s.p.o. Zagreb, Veprinečka 16, te cijena po kojoj je prodan predmetni poslovni prostor.

Sud prvog stupnja je dao valjane razloge obrazloženja u pobijanoj presudi u vezi s pojedinim prigovorima tuženika koje je istaknuo u odgovoru na tužbu (list 11.-13. spisa) te u tijeku postupka (podnesak tuženika od 17. lipnja 2004. godine - list 19.-20. spisa), te na ročištu od 30. lipnja 2004. godine (list 21. spisa) na kojem se tužitelj očitovao na već istaknute prigovore tuženika osporavajući ih.

Nisu osnovani navodi iz žalbe tuženika u vezi zastare i prekluzije prava na podnošenje tužbe u ovom predmetu te nije osnovan prigovor stvarne nenadležnosti budući da se radi o trgovačkim društvima, te obvezama koje proizlaze iz trgovačkog ugovora i da se u konkretnom slučaju radi o pobijanju dužnikovih pravnih radnji (zaključenog ugovora o kupoprodaji predmetnog poslovnog prostora).

Pravilno je obrazloženo u pobijanoj presudi da nije nastupila zastara potraživanja tužitelja u ovom predmetu budući da tužitelj ima pravo zahtijevati isplatu iznosa od 900.000,00 kn po navedenoj osnovi od 3. prosinca 2002. godine kada je presuda poslovni broj P-2122/99 od 24. veljače 2000. godine postala pravomoćna.

Uvidom u spis je utvrđeno da je tužitelj u predmetu poslovni broj P-4869/03 podnio tužbu 18. studenoga 2003. godine tako da nije nastupila zastara.

Nadalje nije osnovan prigovor tuženika u svezi promašene pasivne legitimacije.

Sud prvog stupnja je osnovano odbio tuženikov prigovor nedostatka pasivne legitimacije, jer je utvrđeno pravno sljedništvo za tuženika. Pravni prednik tuženika ŠTEDBANKA s.p.o. Zagreb, je zaključila kupoprodajni ugovor u vezi predmetnog poslovnog prostora (pobijana pravna radnja) tako da je sukladno citiranim odredbama ZOO-a tuženik pasivno legitimiran u ovom parničnom predmetu. To proizlazi iz toga što pobijana pravna radnja (zaključenje navedenog kupoprodajnog ugovora) poduzeta s prednikom tuženika ŠTEDBANKA s.p.o. Zagreb sukladno odredbama iz članka. 284. ZOO-a gubi učinak samo prema tužitelju i samo koliko je potrebno za ispunjenje njegovih potraživanja.

Pravilno je zaključio prvostupanjski sud, što u cijelosti prihvaća i ovaj sud, da je tuženik ŠTED-INVEST d.o.o. iz Zagreba, kao pravni slijednik ŠTEDBANKE s.p.o. Zagreb dužan isplatiti tužitelju iznos od 900.000,00 kn koju je ostvario pobijanom pravnom radnjom odnosno zaključenjem predmetnog kupoprodajnog ugovora u vezi navedenog poslovnog prostora.

Pravilno je utvrdio sud prvog stupnja na temelju provedenog postupka izvođenja dokaza da su ispunjeni uvjeti koji su utvrđeni pravomoćnom sudskom presudom poslovni broj P-2122/99 od 24. veljače 2000. godine koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-2213/00 od 3. prosinca 2002. godine. U tom postupku kao što je navedeno sud prvog stupnja je pravomoćno odlučio da je navedeni deklaratorni zahtjev tužitelja osnovan.

Tuženik nije u smislu odredbe članka. 7. stavak . 2., članka. 219. i članka. 299. ZPP-a iznio činjenice niti predložio dokaze kojima pobija navode i dokaze tužitelja do zaključenja glavne rasprave.

Nije osnovan navod iz žalbe tuženika kada presudu pobija zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Pravilno je sud prvog stupnja primijenio materijalno pravo članka. 280.-285. ZOO-a, kada je zahtjev tužitelja prihvatio odnosno utvrdio da su se ispunili uvjeti iz članka. 281. st. 1. ZOO-a: a) da je u vrijeme raspolaganja dužnik znao ili mogao znati da poduzetim raspolaganjem nanosi štetu svojem vjerovniku i b) da je trećoj osobi s kojom je pravna radnja poduzeta to bilo poznato ili moglo biti poznato što proizlazi iz citirane presude kojom je prihvaćen navedeni deklaratorni zahtjev tužitelja tako da ta pravomoćna presuda jest res iudicata i koju trebaju respektirati stranke.

Prema pravom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske pretpostavke koje moraju biti ispunjene da bi vjerovnik mogao pobijati pravnu radnju svog dužnika jesu: a) da ima dospjelu tražbinu za isplatu, b) ako dužnik nema dovoljno sredstava za ispunjenje vjerovnikove tražbine, c) postojanje dužnikove pravne radnje poduzete na štetu vjerovnika, d) postojanje oštećenja vjerovnika, s time da pobijanje omogućuje vjerovnikovo namirenje.

U konkretnom slučaju pravilno je utvrdio sud prvog stupnja da se radi o res iudicata povodom pravomoćne presude poslovni broj P-2122/99 od 24. veljače 2000. godine, te da se navedeni istaknuti prigovori od strane tuženika (prekluzija prava) odnose na to pobijanje dužnikovih pravnih radnji u postupku pod broj P-2122/99, dok isticanje navedenih prigovora nije relevantno u ovom parničnom postupku pod broj

P-4869/03 budući da je o tome pravomoćno raspravljeno (res iudicata) u predmetu pod broj P-2122/99 gdje je utvrđeno da je pravna radnja dužnika konkretno prodaja navedenog poslovnog prostora poduzeta na štetu vjerovnika odnosno tužitelja. Također je sud prvog stupnja valjano obrazložio navedene istaknute prigovore tuženika, te dao razloge obrazloženja kao što je navedeno u ovoj presudi, pri čemu su utvrđene pretpostavke za pobijanje pravnih radnji dužnika kao što je obrazloženo u ovoj odluci.

Odredbom članka 284. sukladno citiranim odredbama Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“.

U ovom parničnom predmetu je pravomoćnom sudskom presudom poslovni broj 53/91, 73/91, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112P-2122/99 i 88/01) propisano je da ako sud usvoji tužbeni zahtjev, od 24. veljače 2000. godine koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-2213/00 od 3. prosinca 2002. godine deklaratorno utvrđeno da je pobojna pravna radnja gubi učinak samo (izvan stečaja) bez učinka prema tužitelju i samo koliko je potrebno za ispunjenje njegovido visine iznosa od 900.000,00 kn. Dakle u tom dijelu utvrđena je visina tužiteljeva potraživanja. prema društvu SLOGA d.d., te da je ugovor o kupoprodaji nekretnine bez učinka prema tužitelju do visine od 900.000,00 kn.

Pravilno Na temelju te pravomoćne deklaratorne presude tužitelj je u ovom parničnom postupku podnio kondemnatorni tužbeni zahtjev radi isplate svog potraživanja prema tuženiku kao prema osobi prema kojoj je pobojna pravna radnja poduzeta. Tuženik je dakle dužan isplatiti potraživanje tužitelja utvrđeno navedenom pravomoćnom presudom prema SLOGI d.d. tako da je pravilno postupio sud prvog stupnja, a što u cijelosti prihvaća i ovaj sud, kada je prihvatio kondemnatorni zahtjev tužitelja kojim traži iznos od 900.000,00 kn koji je tuženik ostvario pobijanom pravnom radnjom odnosno zaključenjem predmetnog kupoprodajnog ugovora u vezi navedenog poslovnog prostora uz pripadajuće zakonske zatezne kamate kao što je navedeno, a što je u skladu s odredbama članka 277. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima.

Prvostupanjski sud je odredio navedenu zakonsku zateznu kamatu od dana podnošenja tužbe tj. od 18. studenoga 2003. godine pri čemu je cijenio da će tužitelj s materijalnog gledišta tako doći u poziciju kao da pobijana pravna radnja (zaključenje navedenog kupoprodajnog ugovora) u odnosu na tužitelja nije ni poduzeta.

Nadalje odluka o troškovima parničnog postupka zakonita je kako po osnovi tako i po visini temeljem na temelju odredbe članka. 154. stavak. 1. i članak. 155. ZPP-a.

Slijedom navedenog, valjalo je na temelju odredbe članka. 368. Zakona o parničnom postupku odbiti žalbu tuženika kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu.